

TIEDOTE KOTITALOUKSILLE SATAKUNNAN ALUEELLA

MITÄ SÄHKÖPULA TARKOITTAJ JA MITEN VARAUTUA MAHDOLLISIIN SÄHKÖKATKOIHIN?

Suomen sähköjärjestelmä toimii, kun sähköntuotanto ja sähkön kulutus ovat yhtä suuria. Sähkön riittävyyteen vaikuttavat sekä tuotannon että kulutuksen määrät. Tänä talvena voi olla edessä tilanteita, että Suomessa sähkönkulutus on suurempaa kuin tuotanto eikä naapurimaista saada ostettua riittävästi sähköä, syntyy **sähköpula**.

Energian säästäminen ja sähkönkulutushuippujen pienentäminen on kaikkien tehtävä

Jokainen satakuntalainen voi omaa sähkön käyttöönsä vähentämällä vaikuttaa siihen, että sähkön kulutus ei ylitä sen tuotantoa. Siksi meidät kaikki tarvitaan mukaan yhteisiin energiansäästötalkoisiin. Suomessa sähkönkulutus on esimerkiksi joulukuussa pienentynyt 10 % verrattuna vuoden takaiseen, mikä on hieno asia. Kylmimmät talvikuukaudet tulevat haastamaan meitä edelleen.

Milloin ja mihin vuorokaudenaikaan sähköpula voin kohdata?

Sähköpulan riskiä lisääviä seikkoja:

- sähkönkulutuksen kasvu esimerkiksi pitkän pakkasjakson aikana
- Suomen rajat ylittävään sähkönsiirtoon tulee jokin häiriö, jolloin esimerkiksi siirtoyhteys Ruotsista, Norjasta tai Virosta putoaa äkillisesti pois tai näiden maiden sähköntuotanto ei riitä vientiin Suomeen
- Suomen sähköntuotannossa tapahtuu jokin häiriö (esimerkiksi joku Olkiluodon ydinreaktoreista joudutaan ajamaan vikatilanteen vuoksi alas).

Mihin vuorokauden aikaan sähköpula on todennäköisin?

- Sähköpula on todennäköisin aamulla klo 8-10 välillä ja iltapäivällä klo 16-18.

Kiertävät, alueelliset sähkökatkot ovat hallittu tapa estää sähköjärjestelmän kaatuminen

Sähköpulatilanteita on Suomessa harvoin, mutta ne ovat mahdollisia. Vaikutukset kotitalousasiakkaille ovat vähäiset, kun sähkön katkeamiseen on kodeissa varauduttu.

Sähköpulan kohdatessa kantaverkkoyhtiö Fingrid voi joutua tekemään päätöksen alueellisista, hallituista/kiertävistä sähkökatkoista, mikäli muut sähkönkäyttöön vaikuttavat toimenpiteet eivät riitä. Sähköpulatilanteessa toteutetuilla sähkökatkoilla estetään koko Suomen sähköjärjestelmän kaatuminen, mikä katkaisisi sähköt koko maasta ja aiheuttaisi vielä enemmän vaikeuksia.

- Kantaverkosta vastaava Fingrid pystyy pääsääntöisesti ennakoimaan sähköpulan riskin noin puolen vuorokauden varoajalla.
- Kiertävän sähkökatkon pituus on 1-2 tuntia kerrallaan, riippuen alueellisesta sähköjakeluyhtiöstä.
- Kriittisimmät kohteet pyritään pitämään sähköistettynä myös sähköpulan tai mahdollisen sähkökatkon aikana.

Miten saan tietoa tulevasta hallitusta/kiertävästä sähkökatkosta?

Viranomaiset kertovat sähköpula- ja kiertävien sähkökatkojen mahdollisuudesta uutisissa radiossa ja televisiossa, mikäli sähköpulariski on tiedossa etukäteen. Oma sähkönjakeluyhtiösi tiedottaa mahdollisuuksien mukaan etukäteen tulevasta sähkökatkosta yhtiökohtaisesti eri viestintäkanavissa, esimerkiksi tekstiviestein, sähköpostein, nettisivuillaan tai yhtiön oman sovelluksen kautta.

Muistathan päivittää omat yhteystietosi sähköverkkoyhtiöllesi ajantasaisen tiedon saamiseksi.

Mahdollisen sähköpula-tilanteen todennäköisyydestä ja syntymisestä tulee tietoa myös esimerkiksi Fingridin Tuntihinta-sovellukseen, jonka voit ladata täältä: <https://www.fingrid.fi/sahkomarkkinat/markkinoiden-yhtenaisyys/pilottihankkeita/tuntihinta-sovellus/>

Miten toimia kiertävän sähkökatkon tilanteessa?

- Vähennä sähkönkäyttöä erityisesti kulutushuippujen aikana ja olet mukana ennaltaehkäisemässä sähköpula-tilanteita.
- Jos sähkökatko alkaa, sammuta sähkölaitteet. Katkaise virta erityisesti liedestä, silitysraudasta, kahvinkeitimestä ja pesukoneesta, jotta ne eivät aiheuta tulipaloa, kun sähköt palaavat. Älä avaa jääkaapin tai pakastimen ovia tarpeettomasti.
- Sähkökatkon aikana veden kulutusta ja näin ollen jäteveden syntymistä kannattaa vähentää. Asunnon jätevesiviemäri ei välttämättä toimi sähkökatkon aikana. Viemärijärjestelmissä on kuntakohtaisia ja kaupunginaluekohtaisia eroja.
- Älä käytä lämmintä vettä, jos asut kaukolämpötilassa. Lämmin käyttövesi voi olla vaarallisen kuumaa, jopa 100-asteista, koska lämpötilaa ohjaava säätölaittekin pysähtyy katkon alkaessa. Katkon päätyttyäkin hanasta voi tulla jonkin aikaa poikkeuksellisen kuumaa vettä.
- Huomioi myös kotisi paloturvallisuus. Tulisijat tulee nuohota vuosittain, noudata puilla lämmittäjän turvaohjeita, hanki toimiva palovaroitin sekä tulisijan omistajana mahdollisesti myös häkävaroitin. Paloriskin voi minimoida omalla toiminnallaan.
- Älä soita hätänumeroon, jos sinulla ei ole akuuttia hätää.
- Lue lisää konkreettisia ohjeita sähköpula-tilanteeseen kotitalouksissa varautumisesta Sähkökatko - 72 tuntia -verkkosivulta. <https://72tuntia.fi/sahkokatko/>

Lähteet:

Työ- ja elinkeinoministeriö
Vatajankoski Sähköverkko Oy
Paneliankosken Voima Oy